

STATUT ORGANICZNY

DLA

KRÓLESTWA POLSKIEGO

Z DN. 26-go LUTEGO

1832 r.

Z Bożej dopomagającej łaski, My Mikołaj I, Cesarz i Samowładca Wszech Rosyi, Król Polski, etc., etc., etc. Przy ciągłym i usilnym staraniu Naszem o dobro Narodów, przez Najwyższą Opatrzność berliu Naszemu powierzonych, My ze szczególną uwagą roztrząsaliśmy zasady przysłej organizacji Królestwa Polskiego i mając na względzie prawdziwe korzyści i stan tego kraju, oraz miejscowe potrzeby i zwyczaje mieszkańców, przy niezbędnej potrzebie ustalenia ich spokojności i dobrego bytu przez ściślejsze i niezachwiane połączenie z Państwem Rosyjskiem, przepisaliśmy i najlaskawiej nadajemy Królestwu Polskiemu następujące zasadnicze prawa.

I. PRZEPISY OGÓLNE.

Art. 1. Królestwo Polskie przyłączone na zawsze do Państwa Rosyjskiego stanowi nierozdzielną część tego Państwa. Ono będzie miało osobny, do potrzeb miejscowych zastosowany Rząd, niemniej swoje własne kodeksa cywilny i kryminalny, i wszystkie dotychczas istniejące po miastach i gminach wiejskich, nadane im miejscowe prawa i ustawy pozostają na dawniejszych swoich zasadach i dawnej mocy.

Art. 2. Korona Królestwa Polskiego jest dziedziczną w Osobie Naszej i Naszych potomków następców i sukcesorów, stosownie do porządku dla następstwa tronu Cesarstwa Wszech Rosyi przepisanego.

Art. 3. Koronacja Cesarzów Wszech Rosyi, Królów Polskich zawiera się w jednym i tymże samym obrzędzie świętym, który będzie się odbywać w mieście stołecznem Moskwie w obecności deputatów Królestwa Polskiego, wzywanych do uczestniczenia w takowej uroczystości, razem z deputatami innych części Cesarstwa.

Art. 4. W przypadkach, w których wedle istniejących dopiero lub na przyszłość wydać się mających przepisów, będzie ustanowiona w Rosyi regencya, władza regenta, lub regentki Państwa rozciąga się i na Królestwo Polskie.

Art. 5. Wolność wyznania religijnego gwarantuje się w zupełnej mocy, każdemu w szczególności, pod protekcją Rządu zostawuje się wolność sprawowania religijnych obrządków publicznie i bez żadnej przeszkody, a różnica w nauczaniu rozmaitych wy-

znań chrześcijańskich nie może być powodem do wyłączenia kogokolwiek od praw i przywilejów, wszystkim mieszkańcom Królestwa nadanych. Osoby duchowne wszelkich wyznań zostają w równym stopniu pod protekcją i dozorem władz, przez prawa ustanowionych. Wreszcie, religia Rzymsko-Katolicka, jako przez największą część poddanych Naszych Królestwa Polskiego wyznawana, będzie zawsze szczególnym przedmiotem opieki i protekcji Rządu.

Art. 6. Fundusze posiadane przez duchowieństwo Rzymsko-Katolickie i Grecko-Unickie, uznają się za własność ogólną, nie-tykalną hierarchii kościelnej każdego z tych wyznań.

Art. 7. Opieka praw rozciąga się jednostajnie na wszystkich mieszkańców Królestwa, bez żadnej różnicy stanu lub znaczenia. Każdy, przez osobiste zasługi i talenta, może dostąpić w kraju porządkiem w prawie przepisany wszystkich urzędów i godności.

Art. 8. Wolność osobista każdego zapewniana się i ochrania się mocą istniejących praw. Nikt nie może być aresztowany lub oddany pod sąd, jak tylko w przypadkach prawem przepisanych, ze ścisłym zachowaniem porządku w tym celu ustanowionego. Każdy z aresztowanych będzie zawiadomiony przez pismo o powodach zatrzymania go.

Art. 9. Każdy z aresztowanych nie dalej jak w przeciągu pierwszych trzech dni swojego zatrzymania, powinien być stawiony przed władzą sądowniczą, końcem wybadania go lub osądzenia według porządku przepisanego. Jeśli przy takowem pierwszym śledztwie uznany będzie za niewinnego, odzyskuje natychmiast wolność; równie uwalnia się z pod strażi i ten, kto w przypadkach prawem przepisanych, złoży za siebie dostateczną rekompensację.

Art. 10. Porządek postępowania śledczego i sądowniczego nad najwyższymi urzędnikami Królestwa, jako też osobami obywatelami w wykrócczeniach Stanu, będzie przepisany osobnym prawem, na fundamentach zgodnych z istniejącymi w tym celu ustawami w innych częściach Imperyum Naszego.

Art. 11. Prawo wszelkiej własności osób pojedynczych i stowarzyszonych, tak na powierzchni, jak wewnątrz ziemi znajdującej się, uznaje się za święte i nietykalne, a to stosownie do ustaw istniejących. Każdy poddany Królestwa Polskiego ma zupełną wolność przesielenia się i przeniesienia swej własności, dokądkolwiek zechce, z zachowaniem tylko właściwych w tym względzie przepisów.

Art. 12. Kara konfiskaty majątku stanowi się jedynie za wykroczenie Stanu pierwszego rzędu, jak to będzie w szczególności oznaczono w osobnych przepisach.

Art. 13. Ogłaszanie myśli za pośrednictwem druku ulegnie takiemu tylko ograniczeniu, jakie uznaniem będzie za nieodzowne potrzebne do zapewnienia winnego uszanowania dla religii, nie-

biłstego honoru każdego. W tym celu będą przepisane osobne prawa, oparte na zasadach, które służyły podstawa do przepisów w istniejących dziś w tej mierze w innych częściach Państwa Naszego.

Art. 14. Królestwo Polskie będzie miało w stosunku przyzwoitym uczesnictwo w ogólnych wydatkach na załatwienie potrzeb Imperyum. Część podatków i dalszych poborów na ten cel od niego przy należnych będzie oznaczona z najściślejszą proporcjonalnością przez osobne postanowienie.

Art. 15. Wszystkie podatki i inne pobory, które egzystowały w Królestwie Polskiem do miesiąca listopada 1830 roku, będą pobierane i na przyszłość trybem dawniejszym dopóty, dopóki rodzaj i ilość tych podatków i poborów nie zostaną przejrane i ustanowione w inny sposób, kołem porównania i ulżenia, ile można będzie, tych ogólnych na potrzeby krajowe powinności.

Art. 16. Skarb Królestwa Polskiego, równie jak i inne gałęzie Rządu, mają być zawiadywane oddzielnie od zarządów innych części Imperyum.

Art. 17. Dług krajowy Królestwa Polskiego przez Nas uznany, będzie jak przedtem gwarantowany rękojmnią Rządu i uiszczony z dochodów Królestwa.

Art. 18. Bank Królestwa Polskiego i egzystujące po dziś dzień Kredytowe dla majątków nieruchomych ustawy będą zostały, jak i dawniej, pod opieką Rządu.

Art. 19. Porządek stosunków handlowych między Cesarstwem Rosyjskiem i Królestwem Polskiem, będzie zawsze ustanawiany zgodnie ze wzajemnymi widokami prowincyi połączonych ogólnem krajowem dobrem, lecz mających osobne zarządy.

Art. 20. Wojsko Nasze w Imperyum i Królestwie składa jedną całość bez rozróżnienia wojsk Rosyjskich i Polskich. My zostawiamy Sobie na przyszłość oznaczenie przez osobną ustawę, w jakiej proporcji i na jakim fundamencie Królestwo Polskie będzie miało uczesnictwo w ogólnym składzie tego Naszego wojska. Liczba wojska, mającego służyć straż wewnętrzną Królestwa, będzie również przepisana osobną ustawą.

Art. 21. Ci z poddanych Naszych Imperyum Rosyjskiego, którzy osiadłszy w Królestwie Polskiem, posiadają już lub na przyszłość posiadać będą w tym kraju własność nieruchomości, będą używać wszystkich praw krajowcom właściwych, tak równie jak i poddani Nasi Królestwa Polskiego zamieszkałi i mający nieruchomości w innych prowincjach Cesarstwa. My zostawiamy So- binie na przyszłość udzielanie naturalizacji w Królestwie Polskiem innym osobom, chociażby jeszcze w granicach onego nie osiadłymi, tak Rosyjanom, jako też cudzoziemcom. Poddani Nasi Cesarstwa Rosyjskiego, mający czasowe zamieszkanie w Królestwie Polskiem, nie mniej i poddani Nasi Królestwa Polskiego, zamieszkałi w innych częściach Imperyum, podlegają prawom tego kraju, w którym przebywają.

II. O GŁÓWNYM I MIEJSCOWYM ZARZĄDZIE.

Art. 22. Główny zarząd Królestwa Polskiego składa się na Radę administracyjną, mającą rządzić w Imieniu Naszem pod prezydencyą namiestnika Królestwa.

Art. 23. Rada administracyjna składa się z namiestnika Królestwa, głównych dyrektorów w komisjach prezydujących, między którymi dzielią się interesa zarządu, kontrolera generalnego, prezydującego w najwyższej Izbie obrachunkowej, i innych członków, których My będziemy przeznaczali przez osobne Nasze rozkazy.

Art. 24. Członkowie Rady administracyjnej ze wszelką swobodą wynurzają w niej swe zdania i każdy z nich ma prawo domagania się, aby opinia jego była wpisana w protokół posiedzeń. Interesa rozstrzygają się większością głosów; w przypadkach zaś równości tych ostatnich, głos namiestnika Królestwa stanowi przewagę.

Art. 25. Gdyby większa część członków nie była zgodna z opinią namiestnika Królestwa, a ten ze swojej strony uważał, że projekt ich ma w sobie ważne niedogodności, wówczas mocen będzie wstrzymać wykonanie postanowienia członków i niezwłocznie ma o tem przedstawic na Naszą rozwałę, dołączając kopię z protokołu posiedzeń Rady.

Art. 26. Stosownie do osobnych przepisów, jakie w tej mierze wydanymi zostaną, Rada administracyjna obiera i przedstawia Nam przez namiestnika Królestwa kandydatów na wakuujące miejsca: arcybiskupów, biskupów, głównych dyrektorów, radców stanu, członków Izby Sadu najwyższego i innych urzędników, których przeznaczenie do atrybucyi administracyjnej i sądowej od Nas zależy. Listy takowe kandydatów będą rozważane i porównywane z innemi wiadomościami przy nominowaniu na wakuujące miejsca przedstawianych Nam przez Radę administracyjną, lub innych godnych zaufania Naszego osób, tak z mieszkańców Królestwa Polskiego, jako też i drugich prowincyi Cesarstwa.

Art. 27. W przypadku śmierci, obłożnej choroby lub nieobecności namiestnika Królestwa, albowiż innej prawnej przeszkody do sprawowania urzędu, władza namiestnika przechodzi czasowie na starszego z członków Rady administracyjnej, który ją będzie piastował dopóty, dopóki nie zostanie ogłoszoną w tej mierze dalsza Nasza wola.

Art. 28. Dla interesów w następnym zg Artykule oznaczonych, na które władza Rady administracyjnej wpływu mieć nie będzie, stanowimy w Królestwie Polskiem Radę Stanu, pod prezydencyą także namiestnika Królestwa. W takowej Radzie będą zasiadać: 1) główni dyrektorowie i kontroler generalny, jako członkowie onej z miejsc swoich; 2) urzędnicy zaszczytenci godnością Radców Stanu i inni, wzywani przez Nas do stałego lub czasowego zasiadania w Radzie Stanu. W przypadku nieobecności

namiestnika, prezyduje w Radzie Stanu jeden z członków osobno do piastowania tego urzędu w podobnych zdarzeniach przez Nas upoważniony.

Art. 29. Do obowiązków Rady Stanu Królestwa Polskiego należą:

1. przeglądanie i układanie projektów do nowych praw i ustaw, zmierzających do ogólnego zarządu Królestwa;

2. rozwiązywanie sporów i kwestyi, wynikających między władzami administracyjnymi i sądowni w przedmiotach zakresów ich władzy;

3. roztrząsanie przedstawień i prośb zgromadzeń Stanów Prowincjonalnych i rad wojewódzkich względem potrzeb i dobra kraju, oraz rezelwowanie pomienionych przedstawień i prośb;

4. przejrzenie rocznego budżetu o dochodach i wydatkach Królestwa przez Radę administracyjną ułożonego, oraz doniesień kontrolera generalnego względem rewizyi rachunków różnych galezi zarządu;

5. rozpatrzenie raportów głównych naczelników rozmaitych galezi administracyjnych o ich czynnościach w interesach im powierzonych;

6. stanowienie wyroków o oddanie pod sąd za przestępstwa z urzędu tych urzędników, którzy bezpośrednio przez Nas lub w imieniu Naszem nominowani będą.

Art. 30. Wszystkie wyżej w Art. 24 i 25 zawarte przepisy o porządku posiadzeń i wykonaniu postanowień Rady administracyjnej, rozciągają się w całej swojej mocy i na czynności Rady Stanu Królestwa Polskiego.

Art. 31. Interesa ściągające się do prawodawstwa i inne projekta wielkiej wagi, które się Nam zdawać będą wymagającemi poprzedniego i starannego skombinowania z istniejącymi w innych częściach Imperyum ustawami i ogólnem onego dobrem, oraz budżet roczny składany Nam przez Radę Stanu Królestwa Polskiego, dla ostatecznego przejrzenia i potwierdzenia, będą przechodzić przez Radę Stanu Cesarstwa Rosyjskiego. Na ten koniec ustanawia się w niej osoby departament pod nazwiskiem Departamentu interesów Królestwa Polskiego. W departamencie tym będą zasiadać nominowani przez Nas członkowie z poddanych Naszych Cesarstwa i Królestwa.

Art. 32. Zostający przy Osobie Naszej minister sekretarz Stanu Królestwa Polskiego przedstawia Nam interesa, które odbierać będzie przez namiestnika od Rady administracyjnej i Rady Stanu, on także ogłasza namiestnikowi Królestwa rozkazy Nasze Cesarstwo-Królewskie.

Art. 33. Wszystkie sankcyonowane przez Nas prawa, rozkazy i ustawy ściągające się do Królestwa Polskiego, będą kontrolasygnowane przez Naszego ministra sekretarza Stanu tegoż Królestwa i mają być umieszczane w Dzienniku Praw.

Art. 34. Wszystkie interesa administracyjne i sądowe w Królestwie Polskiem będą się odbywać w języku Polskim.

Art. 35. Interesa administracyjne poruczają się komisjom rządowym, które będą zostawały pod prezydencyą dyrektorów głównych. Komisyi takowych przeznacza się trzy:

1. komisya spraw wewnętrznych i interesów duchownych, oraz oświecenia narodowego;

2. komisya sprawiedliwości;

3. komisya przychodów i skarbu.

Art. 36. Prócz takowych komisyi ustanawia się Izba najwyższa obrachunkowa, dla ogólnej rewizyi rachunków z dochodów i wydatków Królestwa, w której prezyduje generalny kontroler.

Art. 37. Interesa, których rostrzygnięcie przechodzi zakres władzy dyrektorów głównych i komisyi, przenoszą się do Rady administracyjnej; te zaś, których rozwiązanie nie zależy od władzy nadanej Radzie i namiestnikowi Królestwa, mają być przedstawiane Nam przez ministra sekretarza Stanu.

Art. 38. Dyrektorowie główni, generalny kontroler, członkowie Rady administracyjnej i Rady Stanu Królestwa, oraz komisyi rządowych, są odpowiedzialni za każde uchybienie przeciwko prawom, rozkazom Naszym i ustawom. Skoro wykroczenia ich zostaną porządkiem przepisany wykryte i dowiedzione przez Radę Stanu Królestwa, Rada ta niezwłocznie przedstawia o tem na Naszą rozagę, upraszając o decyzję Naszą względem oddania winnych pod sąd.

Art. 39. Terazniejszy podział Królestwa na województwa, obwody, powiaty, miejskie i wiejskie okręgi (gminy), pozostaje na dawniejszych zasadach i każda z tych części zachowuje się w dawniejszych swoich granicach, do zmian, jakie dla ogólnego dobra Królestwa mogą być w czasie przyszłym uznane za potrzebne.

Art. 40. W każdym województwie ustanawia się komisya wojewódzka; ona składa się z prezesa i komisarzy obowiązanych spełniać rozkazy głównych komisyi rządowych, według przepisanego na to przez osobną ustawę porządku.

Art. 41. Zarząd miast porucza się zwierzchności przez zgromadzenia miejskie obieranej, a w okregach wiejskich (gminach) wójtom. W miastach burmistrz, zaś w gminach wiejskich wójt, obowiązani są czuwać nad spełnieniem rozkazów Rządu.

III. O ZGROMADZENIACH SZLACHECKICH, ZGROMADZENIACH OKRĘGOWYCH (GMINNYCH) I O RADACH WOJEWÓDZKICH.

Art. 42. We wszystkich województwach będą istnieć na osnovie dawniejszej zgromadzenia szlacheckie, zgromadzenia miejskich i wiejskich gmin, oraz rady wojewódzkie.

Art. 43. W każdym powiecie ze szlachty posiadającej majątki nieruchomości składa się zgromadzenie pod prezydencją marszałka przez namiestnika Królestwa w imieniu Naszym nominowanego, dla obrania dwóch członków do rady wojewódzkiej i przedstawienia listy kandydatów, która Rząd będzie miał na uwadze przy zamieszczaniu wakansów w różnych galęziach administracyjnych.

Art. 44. Zgromadzenia szlacheckie zbierają się nie inaczej, jak za wezwaniem namiestnika Królestwa, który przemaszcza dzień zebrania się, przedmiot narad i czas do onych potrzebny.

Art. 45. Żaden szlachcic nie może być przyzuszczonym do uczestnictwa w naradach zgromadzenia szlacheckiego, jeśli nie będzie wpisany do księgi tego powiatu, nie używa praw obywatelstwa w Królestwie Polskiem, nie ma najmniej dwadzieścia i jeden lat od urodzenia i nie posiada jakiegokolwiek nieruchomości własności.

Art. 46. Księgi szlacheckie każdego powiatu układane być mają przez radę wojewódzką i potwierdzone przez Radę administracyjną.

Art. 47. W każdym miejskim i wiejskim okręgu (gminie) ma być zgromadzenie okręgowe (gminne) również za wezwaniem namiestnika Królestwa i pod prezydencją marszałka przez niego nominowanego. Zgromadzenie takowe obiera jednego członka do rady wojewódzkiej i układa listę kandydatów, którą Rząd będzie miał na uwadze przy nominowaniu osób na różne urzędy.

Art. 48. W obradach okręgowych (gminnych) zgromadzeń, mają prawo mieć uczestnictwo:

1. każdy obywatel nienależący do stanu szlacheckiego, lecz mający własność nieruchomości, z której opłaca jakibądź podatek;
2. każdy fabrykant i właściciel rękodzieln, każdy kupiec mający sklep lub magazyn z towarem własnym, wartości najmniej na dziesięć tysięcy złotych polskich;
3. wszyscy plebani, przełożeni zakonów i wikaryusze kościołów;

4. profesorowie, nauczyciele i inne osoby trudniące się edukacją młodzieży w naukowych zakładach przez Rząd zawładniętych;
5. każdy artysta, który się wstawił przez swoje talenta i wiadomości, albo przyłożył się do wzbogacenia przemysłu narodowego, handlu lub sztuk wywołanych.

Art. 49. Nikt nie może mieć uczestnictwa w obradach okręgowych (gminnych), kto nie będzie wpisany do księgi tego miejskiego lub wiejskiego zgromadzenia, nie używa praw cywilnych w Królestwie Polskiem i nie ma jeszcze dwadzieścia i jeden lat od urodzenia.

Art. 50. Listy właścicieli posiadłości nieruchomości, mających przeto prawo do uczestnictwa w obradach zgromadzeń szlacheckich i zgromadzeń okręgowych, będą się układać w radach

wojewódzkich; a listy fabrykantów właścicieli rękodzieln, kupców i obywateli wstawionych przez swoje talenta w sztukach wywołanych, lub przez pożytek dobru ogólnemu przez nich przyniesiony, oraz listy plebanów, przełożonych klasztorów i wikaryusów kościołów, niemniej osób trudniących się edukacją młodzieży w publicznych naukowych zakładach, w komisji spraw wewnętrznych, interesów duchownych i oświecenia narodowego.

Art. 51. W każdym województwie ustanawia się radę wojewódzką, złożoną z radców, obieranych przez zgromadzenia szlacheckie i zgromadzenia okręgowe pod prezydencją jednego z członków, który nominowany zostanie na ten urząd przez namiestnika Królestwa w imieniu Naszym.

Art. 52. Główniejsze obowiązki tej rady są następujące:

1. obierać sędziów do jurysdykcji sądowiczych dwóch pierwszych instancji;

2. mieć uczestnictwo w układaniu i sprawdzaniu listy kandydatów, którą Rząd będzie miał na uwadze przy nominowaniu osób do różnych urzędów;

3. czuwać nad zachowaniem dobra i pożytków województwa, udając się w tym celu do Rządu z należnymi przedstawieniami i prośbami za pośrednictwem komisji wojewódzkiej i stosując się we wszystkim do przepisów osobnej w tym przedmiocie ustawy.

IV. O ZGROMADZENIACH STANÓW PROWINCYONALNYCH.

Art. 53. Dla naradzania się w interesach, dotyczących dobra ogólnego całego Królestwa Polskiego, ustanawiają się Zgromadzenia Stanów Prowincjonalnych. Zgromadzenia takowe w interesach pod rozprawę ich podawanych będą miały głos doradczy.

Art. 54. Skład i porządek działań tych Zgromadzeń Stanów Prowincjonalnych będzie przepisany w osobnej ustawie.

V. O PORZĄDKU SĄDOWNICZYM.

Art. 55. Wszelka władza sądownicza w Królestwie Polskiem, jest najlaskawiej przez Nas nadana i ma działać w imieniu Naszym. Prawo właskawienia i zmniejszenia kary do Nas wyłączone należy.

Art. 56. Jurzydykcyjne sądownicze składają się z sędziów nominowanych w osobnej na to ustawie.

Art. 57. Sędziowie nominowani przez Nas zostają w swych obowiązkach do uwolnienia ich, gdy tego potrzebę znajdziemy, do oddalenia przez sąd za wykroczenia, lub nakoniec do przeniesienia ich na inny urząd. Sędziowie obieralni przemaszczają się na czas ograniczony w osobnej ustawie.

Art. 58. Sędziowie ulegną oddaleniu od urzędów za nadużycia władzy i za wszelkie inne dowiedzione wykroczenia przeciwko porządkowi ustalonemu, nie inaczej wszakże, jak w skutek wyroku wyższej właściwej jurysdykcji sądowniczej.

Art. 59. Przestrzeganie porządku w sądach I i II instancyi, oraz rozwiązanie wynikać mogących sporów i kwestyi pomiędzy niemi względem zakresu ich władzy zostawuje się Izbie sądu najwyższego.

Art. 60. Ustawa względem sędziów pokoju dla mieszkańców wszystkich stanów pozostaje na dawniejszej osnowie; obowiązkiem ich przy roztrząsaniu spraw jest starać się o pogodzenie stron spory wiodących.

Art. 61. Żadna sprawa nie może być wprowadzoną do sądu cywilnego I-szej instancyi, jeśli wprzód nie była pod rozbiorem właściwego sędziego pokoju, wyłączają się wszakże od tego takie sprawy, których ostateczne zakończenie na mocy istniejących ustaw nie zależy od pogodzenia sędziego pokoju.

Art. 62. Dla spraw nieprzewyższających wartości pięciuset Polskich złotych, przeznaczają się sędziowie cywilni i policyjni w każdym mieście i wiejskim okręgu (gminie).

Art. 63. Dla spraw, których wartość przewyższa sumę pięciuset złotych Polskich, przeznaczają się w każdym województwie sądy ziemskie i sądy zjazdowe.

Art. 64. Ustanowienie osobnych sądów handlowych pozostaje na dawnej osnowie.

Art. 65. Dla spraw kryminalnych i tyczących się policyi poprawczej ustanawiają się w każdym województwie sądy grodzkie.

Art. 66. Dla sprostowania wyroków zapadłych w sądach ziemskich, zjazdowych i grodzkich, oraz w handlowych ustanawiają się sądy apelacyjne.

Art. 67. Nadto ustanawia się w Warszawie Izba sądu najwyższego, której skład i zakres działań będzie przepisany w osobnej ustawie.

Art. 68. Przepisy, w niniejszym Statucie Organicznym zawarte, będą stosownie do potrzeby rozwijane i dopełniane przez osobne ustawy.

Art. 69. Wszystkie sprzeciwiające się przepisom niniejszego Statutu Organicznego dawniejsze prawa i ustawy kasują się.

Statut ten Organiczny podpisaliśmy własną Naszą ręką i Cesarską Naszą pieczęć przyłożyć rozkazaliśmy.

Dan w Sankt-Petersburgu, czternastego dnia lutego, roku od Narodzenia Pańskiego tysiąc ośm set trzydziestego drugiego, panowania zaś Naszego siódmego.